

Jak remontować budynki, nie szkodząc ptakom i nietoperzom?

2021-04-14

Remonty budynków, prace termomodernizacyjne to działania, które wymagają odpowiedniego przygotowania organizacyjnego i finansowego. Nieodłącznym elementem tych przygotowań powinno być zweryfikowanie, czy dany budynek zasiedlają gatunki zwierząt podlegających ochronie, np.: ptaki i nietoperze. W roku poprzedzającym roboty budowlane należy dokonać oględzin obiektu pod kątem występowania siedlisk chronionych gatunków. W celu stwierdzenia, czy dany budynek jest wykorzystywany przez ptaki, inwentaryzację należy wykonać w okresie od marca do listopada. Aby zweryfikować, czy w obrębie planowanego do remontu budynku znajdują się siedliska nietoperzy, oględziny powinny obejmować również późną jesień i zimę. W tym czasie bowiem nietoperze przebywają w tzw. zimowiskach, co w mieście wiąże się z zasiedleniem przez nie piwnic, strychów, kanałów wentylacyjnych, a nawet szczelin w budynkach.

Jeśli obserwacje potwierdzą, że budynek jest siedliskiem gatunków chronionych, należy ustalić nazwy gatunków zwierząt, z którymi mamy do czynienia oraz ich liczebność, wskazać lokalizację schronień, a następnie wystąpić do regionalnego dyrektora ochrony środowiska z wnioskiem o wydanie zezwolenia na niszczenie gniazd, niszczenie siedlisk, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych i odpoczynku, umyślne uniemożliwianie dostępu do schronień. W zależności od stwierdzonych gatunków może być konieczne wystąpienie o decyzję zezwalającą na umyślne płoszenie lub niepokojenie (w przypadku nietoperzy) albo umyślne płoszenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych (w przypadku ptaków). Wzór wniosku dostępny jest na stronie [Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie](#).

Dopiero po uzyskaniu stosownego zezwolenia możliwe jest przystąpienie do prac termomodernizacyjnych lub remontowych. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, wydając decyzję derogacyjną, określa warunki, w tym np.:

- konieczność prowadzenia prac pod nadzorem ornitologicznym lub chiropterologicznym;
- obowiązek wstrzymania prac w przypadku stwierdzenia, że gniazda są zasiedlone, przy jednoczesnym wskazaniu możliwości podjęcia prac dopiero po opuszczeniu gniazd przez młode i dorosłe osobniki;
- konieczność uwzględnienia kompensacji przyrodniczej np. w postaci montażu skrzynek lęgowych lub schronień dla gatunków, których siedliska zostały utracone.

Dlaczego tak ważne jest uwzględnienie kwestii ochrony ptaków i nietoperzy podczas prowadzenia remontów?

Wszystkie ptaki, które chętnie zasiedlają budynki (np.: wróble, jerzyki, kawki) oraz nietoperze, są pod ochroną gatunkową. Chronione są nie tylko same ptaki i nietoperze, ale także ich gniazda lub schronienia i siedliska. Ochrona ta obowiązuje przez cały rok, co oznacza, że prace mogące zniszczyć siedlisko w postaci szczelin, ubytków elewacji, otworów w stropodachach, przewodów kominowych itp. wymagają zawsze uzyskania stosownych decyzji przed rozpoczęciem remontu. Dotyczy to wszystkich miejsc, co do których stwierdzono, że są wykorzystywane przez ptaki lub nietoperze, nawet jeśli w momencie prowadzenia prac nie stwierdza się ich obecności.

Niewłaściwe prowadzenie robót może doprowadzić do naruszenia obowiązujących przepisów prawa - m.in. poprzez zniszczenie siedliska, uwięzienie ptaków lub nietoperzy, uniemożliwienie dostępu do gniazd i piskląt, a także niepokojenie i płoszenie ptaków, przez co opuszczają one swoje gniazda, co może spowodować utratę lęgów.

Niezastosowanie się do obowiązujących przepisów i zaleceń może skutkować:

- skierowaniem wniosku na policję o podejrzeniu popełnienia wykroczenia;
- skierowaniem wniosku do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o wstrzymanie prowadzenia prac budowlanych.